

הזמנת עופות קודם יו"ט

א. פירוש המשנה לרמב"ם מסכת ביצה פרק א משנה ג

אינו אלא בבריכה ראשונה של אותו השוכך בלבד, כי מפני שאדם חס על בריכה ראשונה אומרים שמא ימלך ויחשוב שלא יקחם, ושוב ימלך שנית אחרי שנכנס יום טוב לקחתם והן מוקצה

ב. משנה בבא בתרא ה:ג

מתני'. הלוקח פירות שוכך מחבירו - מפריח בריכה ראשונה

ג. רשב"ם מסכת בבא בתרא דף פ.

מפריח - הלוקח בריכה ראשונה מניח לפרוח עם האם שאותן לא מכר שכן דרך המוכרין פירות שוכך לעכב בריכה ראשונה להיות צוות לאמהות להתקיים השוכך פן יברחו האמהות והוא שובכו לא מכר הלכך מסתמא גם בריכה ראשונה של שנה זו עיכב עם השוכך דזו היא קיום השוכך

ד. רמב"ם הלכות יום טוב פרק ב:ה

אווזין ותרנגולין ויונים שבבית הרי אלו מוכנין ואינן צריכין זימון, אבל יוני שוכך ויוני עליה וצפרים שקיננו בטפיהין או בבירה ובפרדס הרי אלו מוקצה, וצריך לזמן מבערב ולומר אלו ואלו אני נוטל ואינו צריך לנענע

סוף טומאה לצאת

ה. ר' אלחנן וסרמן, קובץ שיעורים ביצה לד

וצריך להבין, דאם כן מאי טעמא דבית הלל דמטהרין ע"י מחשבה גרידא? והא כל הכלים אינן עולין מטומאתן אלא על ידי שינוי מעשה! והנה בריש פרק האומר (קידושין נט.:-) פריך [לענין כלי שנתיחד למלאכה על ידי מחשבה], "למאן דאמר אתי דיבור ומבטל דיבור, בשלמא מיד מעשה אינו מוציא, דלא אתי דיבור ומבטל מעשה, אלא מידי מחשבה תפיק!" ולכאורה קשה, דההבדל בין דיבור למעשה אינו באיזו אופן נעשה, אלא מה נעשה, שהקורא שם תרומה במחשבה הוי "מעשה", והמקדש אשה בכסף לאחר ל' יום מקרי "דיבור", ואם כן מאי נפקא מינה אם הגמר כלי היה על ידי מעשה או על ידי מחשבה? דממה נפשך אם גמר כלי חשיבא מעשה, אם כן אפילו נגמר על ידי מחשבה הוי מעשה, ואם גמר כלי לא הוי מעשה, מאי מהני שנגמר על ידי מעשה?

ויש לומר דלא מיקרי מעשה אלא היכא שהדין חל מתחלה לעולם, כמו בקידושי אשה, דבשעת קידושין נאסרה לעולם, אבל אילו היינו אומרים שמכח הקידושין הראשונים נאסרת בכל שעה ושעה מחדש, ולא נאסרה מתחלתה לעולם, אלא שמעשה הקידושין הראשונים אוסרין אותה בכל שעה, בכי האי גוונא לא מיקרי מעשה, אלא דיבור, כמו במקדש לאחר שלשים, דיכול לחזור תוך שלשים... וזהו טעם החילוק בגמר כלי, אם נגמר ע"י מעשה או ע"י מחשבה - דבנגמר על ידי מעשה, נעשה מתחלה כלי לעולם, ובנגמר ע"י מחשבה, דין כלי מתחדש עליו בכל שעה על ידי כח מחשבתו הראשונה, והוי כאילו חישב שיהא כלי עכשיו ולאחר שעה ולמחר וכו', ודמי למקדש לאחר שלשים.

ובזה פליגי בית שמאי ובית הלל [כאן] לענין פתח שסוף טומאה לצאת בו, דבית שמאי סברי דבשעה שהיה בו סוף טומאה לצאת, חל על הפתח דין זה לעולם עד שיתבטל על ידי מעשה. ובית הלל סברי שטומאתו היא מפני שבכל שעה הוא עומד להיות סוף טומאה לצאת גם עכשיו בשעה זו ולא מפני שנעשה מתחלתו לזה, אלא דין הטומאה מתחדש עליו תמיד מפני שגם עכשיו סוף הטומאה לצאת בו, ומשום הכי אם חישב להוציא בפתח אחר שוב אין דין טומאה מתחדש עליו, וממילא טהור.